

EESK info

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja
tilts starp Eiropu un organizētu pilsonisko sabiedrību
Jūnijs 2019 | LV

EESK balva pilsoniskajai sabiedrībai 2019. gadā veltīta sieviešu iespēju veicināšanai

2019. gadā EESK balva pilsoniskajai sabiedrībai būs veltīta sieviešu iespēju veicināšanai un cīņai par dzimumu līdztiesību

Ir sākusies 2019. gada pieteikumu iesniegšana

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK) ir uzsākusi 2019. gada balvas pilsoniskajai sabiedrībai piešķiršanas procesu. 2019. gadā pasākuma temats ir „*Lielāka sieviešu līdzdalība Eiropas sabiedrībā un ekonomikā*”. Balva tiks piešķirta iniciatīvām un projektiem, kuru mērķis ir cīnīties par sieviešu un vīriešu iespēju vienlīdzību visās ekonomikas un sociālās dzīves jomās un par vienādu attieksmi pret viņiem.

EESK balva pilsoniskajai sabiedrībai var tikt piešķirta jebkurai pilsoniskās sabiedrības organizācijai, kas ir oficiāli reģistrēta Eiropas Savienībā un darbojas vietējā, valsts, reģionālajā vai Eiropas līmenī. Pieteikties var arī individuālas personas. Balva var tikt piešķirta iniciatīvām, kas jau ir pabeigtas vai vēl tiek īstenotas.

Balvas kopsumma ir **50 000 EUR** un tā var tikt sadalīta maksimums pieciem uzvarētājiem. Pieteikumi jāiesniedz līdz **6. septembra plkst. 10.00**, savukārt apbalvošanas ceremonija notiks 2019. gada 12. decembrī Briselē.

Pilns prasību apraksts un veidlapa pieteikuma iesniegšanai tiešsaistē atrodama mūsu [tīmekļa vietnē. \(II\)](#)

Pieejamās valodas:

bg cs da de el en es et fi fr ga hr hu it lt lv mt nl pl pt ro sk sl sv

Redaktora sleja

Mēs esam nobalsojuši un ievēlējuši savus pārstāvjus Eiropas Parlamentā. Vēlēšanas ir aiz muguras, un esam sapratuši, ka balsodami varam ietekmēt savu ikdienas dzīvi

Eiropas Parlaments, aicinādams pilsoņus balsot, ir veicis apjomīgu komunikācijas darbu. Šajās vēlēšanās sasniegtais līdzdalības līmenis 51 % cita starpā liecina, ka mums ir izdevies panākt, lai līdz pilsoņiem nonāktu skaidrs vēstījums un viņi saprastu, ka balsot ir svarīgi. EESK kopā ar saviem locekļiem aktīvi piedalījās priekšvēlēšanu kampaņā vietējās un reģionālajās pašvaldībās un dažādās organizācijās un uzsvēra, ka 26. maijā paredzētajās lielajās demokrātiskajās vēlēšanās katrai balsij būs nozīme. Kādus pirmos secinājumus var izdarīt no rezultātiem?

1. Pirmo reizi divdesmit gadu laikā ir palielinājies vēlēšanu dalībnieku skaits;
2. No nacionāli populistiskām un galēji labējām partijām ievēlēto deputātu skaits, protams, ir palielinājies, taču mazāk nekā bija gaidāms;
3. Eiropas līmenī skaidri iezīmējās „zaļais vilnis”;
4. Daudzu kandidātu gūtie panākumi liecina, ka ne tikai sociālo mediju izmantošana, kas nenoliedzami ir svarīga, bet arī tiešs kontakts ar kandidātiem un tikšanās ar iedzīvotājiem ievērojami palīdz tuvināt Savienību un tās pilsoņus.

Esmu pārlicināta, ka mēs šobrīd esam liecinieki jauna aktivitātes cikla sākumam Eiropā. Fakts, ka vēlēšanās piedalījusies vairāk nekā puse balsstiesīgo pilsoņu, apliecina intereses pieaugumu par Eiropu, vēlēšanu prasību pēc īstām pārmaiņām un pēc tādas Eiropas, kas būtu taisnīgāka un saviem iedzīvotājiem nodrošinātu labāku dzīvi. Man nav šaubu, ka Komiteja kā pilsoniskās sabiedrības pārstāve ar savu enerģiju var stiprināt šo projektu.

Mēs, pilsoniskās sabiedrības dalībnieki, varam kāpināt savu aktivitāti un dinamiku. Mums ir neatslābstoši jā rūpējas, lai nacionālistu, populistu un euroskeptiķu klātbūtne Eiropas Parlamentā neietekmētu Eiropas politikas īstenošanu.

Eiropas pilsoņi vēlas, lai jaunievēlētie deputāti, jaunais Eiropas Komisijas priekšsēdētājs un visi tie, kuriem ir uzticētas Eiropas

Savienības izpildpilnvaras un likumdošanas tiesības, ievērotu viņu vēlmes un pildītu viņiem dotos solījumus.

Eiropas Savienības tālākā attīstība būs atkarīga no daudziem lēmumiem: ir izlēmīgi jārisina klimata jautājumi, digitalizācijai ir jāklūst taisnīgākai un tai jābūt vērstai uz cilvēkiem, ir jārisina imigrācijas un patvēruma tiesību problēmas, jāmazina sociālā nevienlīdzība un jāpalielina reģionu solidaritāte, jāievieš Eiropas sociālo tiesību pilārs un jauna Eiropas rūpniecības politika. Visi šie temati iezīmē tās prioritārās jomas, par kuru īstenošanu būs jā rūpējas Eiropas iestādēm.

Šajā Eiropas projektā, kas pamazām iegūst jaunas aprises, Komitejai kā pilsoniskās sabiedrības pārstāvei ir jāpilda savi uzdevumi: jāveicina sabiedrisko diskusiju dinamika un jā rūpējas, lai šajā jaunajā ceļā mūsu atjaunotajiem spēkiem netrūktu drosmīgu ieceru, ko realizēt. Mūs gaida spraigs darbs.

Isabel Caño

Priekšsēdētāja vietniece komunikācijas jautājumos

Turpmākie notikumi

2019. gada 28. jūnijs, Brisele

[Informēšana par personu ar invaliditāti tiesībām](#)

2019. gada 12. jūlijs, Brisele

Kādus ekonomikas modeļus pilsoņi vēlas redzēt Eiropā?

2019. gada 17. un 18. jūlijs, Brisele

EESK plenārsesija

Īsumā

[EESK priekšsēdētāja vietniece Isabel Caño deva vienu no sešiem starta signāliem tradicionālajam Briseles 20 km skrējienam.](#)

2019. gada 19. maijā Briseles 20 km skrējienam apritēja 40. gadskārta. Tā dalībnieku skaits sasniedza 40 000 un viņu vidū bija 137 dažādu tautību pārstāvju. Šogad skrējiens norisinājās Eiropas vēlēšanu gaisotnē un tā devīze bija "Šoreiz es balsošu".

Dalībnieku vidū bija 1373 Eiropas iestāžu personāla pārstāvju, kuri sacensībās piedalījās jau 18. reizi. Uz saviem krekliņiem viņi lepni nesa uzrakstu "Running for Europe" ("Skrīenu par Eiropu"). Kopā ar karali Filipu Piecdesmitgades parkā starta signālu sacensībām deva EESK priekšsēdētāja vietniece Isabel Caño, Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vietnieks Maroš Šefčovič, un Eiropas Parlamenta komunikācijas ģenerāldirektors Jaume Duch Guillot. Sieviešu vidū labākos rezultātus guva Justin Mahieu (1:02:42) un vīriešu vidū — Valentin Poncelet (1:00:34). *EESK info* redakcija sveic visus tos Komitejas kolēģus, kuri piedalījās

skrējienā pa galvaspilsētas ielām un sasniedza finiša līniju. Viņu vidū bija Eleonora di Nicolantonio, Karin Füssli, Jakob Andersen, Johannes Kind, Joaquin Calvo Basarán un citi. Paldies viņiem par piedalīšanos!

Komitejas priekšsēdētāja vietniece Isabel Caño Eiropas Savienības vārdā pateicās visiem dalībniekiem un vērsās pie viņiem ar šādiem vārdiem: "Šā pasākuma atmosfēru raksturoja liels prieks, vēlme būt kopā un dalīties, kolektīvs entuziasms un, jo īpaši — brālīga atmosfēra." 2020. gadā 20 km skrējienam paredzēts rīkot 31. maijā. (ehp)

[Austrumu partnerības valstu ārlietu ministru sanāksmē Dilyana Slavova pauž EESK viedokli](#)

EESK Ārējo attiecību specializētās nodaļas priekšsēdētāja Dilyana Slavova piedalījās Austrumu partnerības valstu ārlietu ministru sanāksmē, kas 13. maijā tika rīkota ES Padomē, lai atzīmētu Austrumu partnerības 10. gadadienu.

Dilyana Slavova norādīja, ka EESK rīcības programmā ārējo attiecību jomā īpaša uzmanība vienmēr pievērsta Austrumu partnerības valstīm (Ukrainai, Gruzijai, Moldovai, Armēnijai, Azerbaidžānai un Baltkrievijai) un ka "sadarbība ar šo valstu pilsoniskās sabiedrības organizācijām gadu gaitā ir attīstījusies un nostabilizējusies".

Dilyana Slavova arī informēja, ka kopā ar šīm valstīm izveidotie uzraudzības mehānismi "nes augļus", taču pauž bažas par to, ka joprojām vērojama pilsoniskās sabiedrības telpas sarūkšana, tiesiskuma nerespēkšanās un vārda brīvības ierobežošana. (dgf)

EESK atzīmē EEZ līguma 25. gadadienu

25. gadadiena Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) līgumam, kurš ir spēkā kopš 1994. gada, bija galvenais temats EEZ konsultatīvās komitejas sanāksmē 23. un 24. maijā.

Šī komiteja, kurā ir pārstāvēti EEZ dalībvalstu darba devēji, darba ņēmēji un citi pilsoniskās sabiedrības dalībnieki, uzsvēra, ka ir svarīgi pabeigt iekšējā tirgus izveidi un pievērsties tā sociālajai dimensijai, nosakot tās kā galvenās prioritātes turpmākajiem gadiem.

Īpašā sēdē, kas bija veltīta 25. gadskārtas svinībām, **Dilyana Slavova**, EESK Ārējo attiecību specializētās nodaļas priekšsēdētāja, raksturoja EEZ līgumu kā "veiksmes stāstu; tas ir vairāk nekā tikai tirdzniecības nolīgums un ir piemērs sadarbībai starp valstīm, kurām ir kopīgas vērtības". EBTA ģenerālsekretārs **Henri Gétaz** uzsvēra EEZ līguma noturību: "Mēs pārvarējām finanšu krīzi, veicot līdz četrām ES līgumu reformām, un EEZ joprojām pastāv un darbojas; ir vajadzīgs liels darbs un arī politiski centieni, lai sasniegtu šo sadarbības līmeni." (dgr)

EESK/RK ēdnīcā pārtraukta plastmasas izmantošana

Kopš 14. maija Eiropas Reģionu komitejas un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas kopīgajā ēdnīcā, kas atrodas Jacques Delors ēkā, vairs netiek izmantoti nedz vienreizlietojami plastmasas materiāli, nedz plastmasā iepakoti produkti, un tā kļuvusi par pirmo Eiropas iestāžu ēdnīcu, kura atteikusies no plastmasas.

Plastmasas šķīvji, glāzes un galda piederumi vairs netiek lietoti, dzeramais ūdens pieejams vienīgi no krāna un visi pārējie piedāvātie dzērieni ir pildīti pudelēs vai skārda bundžās.

Atteikšanās no plastmasas ir daļa no visaptverošas virzības uz ilgtspēju, un tā sākās 2011. gadā, kad RK/EESK ēdnīca pieteicās dalībai Galvaspilsētas Briseles reģiona īstenotajā programmā "Ilgtspējīgas ēdnīcas". Pēc diviem gadiem RK/EESK ēdnīca saņēma Labas pārīkikas zīmi (divas dakšiņas no trim), ko Galvaspilsētas Briseles reģions piešķir ēdnīcām,

kurās ēdināšana ir veselīga un ilgtspējīga.

Šos panākumus nodrošināja vīzija un pūliņi, ko ieguldīja EESK/RK Vides vadības un audita sistēmas (EMAS) dienests un darbuņēmējs, kuram uzticēta ēdināšanas pakalpojumu sniegšana. Abas puses ir vienisprātis, ka viss vēl nav paveikts, piemēram, tādi paši noteikumi būtu jāattiecinā uz kafetērijām un sanāksmju telpām komiteju ēkās un būtu jāmudina atteikties no vienreizlietojamo produktu izmantošanas. (ll/dgf/l)

EESK jaunumi

Margrethe Vestager Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejā: "Mums ir vajadzīgs globāls risinājums digitālo nodokļu jomā"

Margrethe Vestager, Eiropas konkurences komisāre, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas (EESK) maija plenārsesijā norādīja, ka "Komisija ir centusies virzīt sistēmu nodokļu uzlikšanai digitālajā nozarē, jo mums ir vajadzīgs globāls risinājums: nav pieņemami, ka daži uzņēmumi maksā nodokļus, bet citi ne". Tomēr komisāre paskaidroja, ka ES vispirms ir jārod Eiropas mēroga risinājums.

Luca Jahier, EESK priekšsēdētājs, iepazīstināja ar **Margrethe Vestager** kā Eiropas konkurences — ekonomiskajai demokrātijai izšķiroša elementa — aizstāvi: "Ja mēs ļausim dažiem kontrolēt datus, viņi kontrolēs ekonomiku un demokrātiju, un tad mūsu nākotne būs apdraudēta". Komisāre Vestager tam piekrita, norādot, ka "milzīgi informācijas apjomi var dot lieliem uzņēmumiem priekšrocību, ko mazāki konkurenti nevar panākt, tāpēc tiem var

būt grūti konkurēt, ja tiem nav datu vai lietotāju kritiskās masas". Margrethe Vestager norādīja: lai novērstu šo tirgus izkropļojumu, "viena lieta, kas būtu jādara [Eiropas Komisijai] nolūkā atvērt konkurenci, ir prasīt uzņēmumiem nodrošināt savu datu pieejamību konkurentiem, lai tiem dotu godīgu iespēju".

Komisāre uzsvēra, ka konkurencei arī būtu jāveido iedzīvotāju uzticēšanās digitālajai pasaulei: "Dažas platformas vāc datus no miljoniem vai pat miljardiem lietotāju un par mums zina vairāk nekā mūsu tuvākie cilvēki, tāpēc mums jābūt pārliecinātiem, ka spējam tikt galā ar šīs digitālās pasaules tumšajām pusēm." Šajā sakarā viņa norādīja, ka Eiropas Komisija aizsargās "daudzviesošānu" (kas ļauj patērētājiem izmantot vairāk nekā vienu digitālo platformu) un ka būs "modra attiecībā pret tiešsaistes platformām, kas ir tik spēcīgas, ka tās var kļūt par tirgus tiesnesi, diktējot noteikumus uzņēmumiem, kuri vēlas tajā piedalīties". (dgr)

Cīņa pret antisemitismu ir arī cīņa par demokrātisku, uz vērtībām balstītu Eiropu

EESK uzaicināja Raya Kalenova (Eiropas Ebreju kongress), Michael Bilewicz (Varšavas Universitātes Aizspriedumu pētniecības centrs) un Joel Kotek (Briseles Brīvā universitāte - ULB), lai maija plenārsesijā apspriestu antisemitismu Eiropā.

EESK priekšsēdētājs **Luca Jahier** savas uzstāšanās sākumā norādīja: *“Jaunākie notikumi parāda, ka mēs nedrīkstam zaudēt modrību un uzskatīt sešdesmit miera gadus Eiropā par kaut ko pašsaprotamu. Un, lai gan mūsu pamattiesības ir noteiktas Līguma par Eiropas Savienību 2. pantā, mums tās jāizstāv ik dienu.”*

Tā kā bailes ir kļuvušas par ebreju tautības cilvēku dzīves pastāvīgu sastāvdaļu un satraucošs skaits — 38 % — apsver iespēju emigrēt, **Raya Kalenova** norādīja, ka Pasaules ebreju kongress pauž bažas par pieaugošu ārkārtas situāciju. *“Lai apkarotu antisemitismu, ir svarīgi zināt, kas tas patiesībā ir.”* [Starptautiskā Holokausta upuru alianses darba definīcija antisemitismam](#) ir kļuvusi par atsauci pārvaldībai un pilsoniskajai sabiedrībai. To jau ir apstiprinājušas vienpadsmit ES dalībvalstis, kā arī Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padome. Arī pilsoniskās sabiedrības organizācijām ir jāapstiprina un jāpiemēro šī definīcija un jāuzņemas vadība šīs problēmas risināšanā.

Bilewicz kgs atsaucās uz 2017. gadā veiktās aptaujas rezultātiem, kas atklāj, ka viens no katriem četriem cilvēkiem uzskata, ka ebreji paši ir vainojami antisemitisma pieaugumā. Arī daudzi eiropieši (50 % Polijā, 37 % Austrijā, 32 % Vācijā) uzskata, ka ebreji ekspluatē holokaustu.

“Pretēji visām cerībām, savvērestības teorija par to, ka ebrejiem ir pārāk liela vara, ir atgriezies mūsu sabiedrībā, plašsaziņas līdzekļos un dažkārt pat mūsu parlamentos,” piebilda **Kotek kgs**. Nāids pret ebrejiem ir jūtams vairāk nekā jebkad agrāk.

EESK locekļi pauda atbalstu ebreju kopienai un viņu apņēmībai apkarot minoritāšu diskrimināciju.

“Mūsu pienākums ir cīnīties pret jebkuru antisemitisma izpausmi Eiropā,” sacīja Darba devēju grupas priekšsēdētājs **Jacek Krawczyk**. *“Tieši antisemitisms ir novedis pie holokausta. Astoņdesmit gadus pēc Otrā pasaules kara sākuma būtu nopietna kļūda to aizmirst. Mums visiem vajadzētu par to padomāt, kad izvēlamies, par ko balsot Eiropas Parlamenta vēlēšanās.”*

Arno Metzler, grupas grupa “Daudzveidība Eiropā” priekšsēdētājs, uzsvēra: *“Mums visiem ir jāprotestē un atklāti un brīvi jārunā savā apkārtējā lokā, kad dzirdam nepatīkamus jokus par ebrejiem un pagātni. Tas ir sabiedrīks, kā arī personisks pienākums aizstāvēt mūsu Eiropas vērtības.”*

Darbaņēmēju grupas vārdā **José Antonio Moreno Díaz**, Pamattiesību un tiesiskuma jautājumu grupas priekšsēdētājs, sacīja: *“Grūti laiki ir tad, kad ir jāizšķaidro acīmredzamas lietas. Cilvēki, kuri neatceras vēsturi, ir nolēmti to atkārtot. Mēs nedrīkstam atstāt vietu diskriminācijai. Neiecietības pieļaušana iznīcinās demokrātiju. Politiskajiem spēkiem ir jāapvienojas, izolējot fašistus un izraidot viņus no mūsu rindām.”* (sma)

Priekšsēdētāja Jahier runu lasīt [šeit](#)

EESK nāk klajā ar priekšlikumu palielināt MVU devumu bioekonomikā

“Nākotnes izaicinājums būs gan klimata pārmaiņu ierobežošana, gan pārtikas nodrošināšana planētas iedzīvotājiem, kuru skaits drīz sasniegs 10 miljardus. Abu uzdevumu veikšanā būtiska nozīme var būt bioekonomikai, kas aptver atjaunojamo bioloģisko resursu ražošanu un šo resursu pārvēršanu pārtikā, dzīvnieku barībā un bioproduktos,” norādīja ziņotāji **Mindaugas Maciulevičius** un **Udo Hemmerling**, kuri izstrādāja 15. maijā pieņemto EESK atzinumu [“Bioekonomikas stratēģijas atjaunināšana”](#).

“Jaunajā” bioekonomikā svarīgi ir ilgtspējas principi, un, lai dabas resursi arī turpmāk būtu produktīvi, tie ir jāsaudzē.

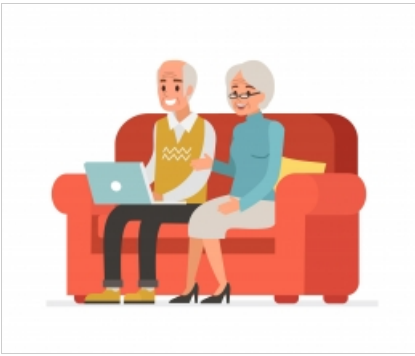
Bioekonomikā liela nozīme ir maziem un vidējiem uzņēmumiem. Lai palielinātu to devumu, jāuzlabo to konsultēšana un iespējas piekļūt finansējumam. Ir svarīgi sniegt individuālus un elastīgus konsultāciju pakalpojumus, lai palīdzētu lauksaimniecības pārtikas produktu ražošanas MVU sākt novatoriskus ilgtermiņa projektus. Turklāt publiskā un privātā sektora sadarbība varētu būtiski sekmēt efektivitātes paaugstināšanu un zināšanu, zinātnības un labas prakses piemēru apmaiņu.

Dažādu teritoriju saiknes (pilsētu un lauku apvidu saiknes, lauku apvidu savstarpējās saiknes, kā arī sauszemes un jūras apgabalu saiknes) varētu sniegt ieguldījumu ilgtspējīgas bioekonomikas vērtību ķēdēs un kopienās un īpaši palīdzētu Centrāleiropas un Austrumeiropas valstīm kāpināt ražošanas apjomu, tādā veidā veicinot izaugsmi un nodarbinātību, it īpaši lauku rajonos. Šis reģions ir bagāts ar biomasu, jo tajā izplatītas tādas darbības kā lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība — nozares, kas biomasas ziņā piedāvā lielas, taču nepietiekami izmantotas iespējas. (sma)

Cienpilnas vecumdienas: viena no cilvēktiesībām un iespēja ekonomikas progresam

EESK uzskata, ka tiesībām uz cienpilnām vecumdienām būtu jāklūst par cilvēka pamattiesībām. Laba ziņa ir tā, ka Eiropas iedzīvotāji dzīvo garāku mūžu. Taču, cilvēkiem novecojot, rodas jaunas sociālas, ekonomiskas un ar veselību saistītas problēmas, kas ietekmē gan gados vecākos cilvēkus, gan viņu ģimēni un sabiedrību. EESK norāda, ka pārāk ilgi šis jautājums atstāts novārtā un nav prognozētas gados vecāko cilvēku pieaugošās vajadzības. 15. maijā pieņemtajā atzinumā EESK uzsver, ka gados vecāki cilvēki paver ļoti plašas iespējas jaunu darbvietu radīšanai un tehnikas progresam.

Arī mājas aprūpētāji, aprūpes palīgpersonāls, personīgie aprūpētāji un medmāsas ir tās profesijas, kurās turpmāk tiks radīts visvairāk

darbvieta. Šo profesiju pārstāvju zināšanas un apmācība ir nesaraunami saistītas ar gados vecāku cilvēku labklājību.

*“Lai varētu nodrošināt un uzlabot gan darba ņēmēju mobilitāti, gan gados vecākiem cilvēkiem vajadzīgos pakalpojumus, ierosinām Eiropā izveidot gerontoloģijas iestādēs nodarbināto medmāsu, aprūpētāju un aprūpes palīgpersonāla **obligātās apmācības/izglītības programmu**, kas aptvertu ne tikai tehnisko līmeni, bet arī sociālo un humāno līmeni,”* saka šā EESK atzinuma izstrādātājs ziņotājs **Marian Krzaklewski**. **Apmācība būtu jāatvieglo**, izmantojot IKT. EESK arī iesaka izveidot **kopēju ES satvaru**, kas ietvertu labākās pašlaik zināmās apmācības programmas.

Gados vecāki cilvēki vēlas iespējami ilgāk dzīvot sev ierastajā vidē. EESK uzskata, ka būtiski ir viņu vēlmes respektēt un ka tāpēc ir jāveido dialogs ar viņu ģimeni un radniekiem. *“Aprūpe mājās vai aprūpe veco ļaužu aprūpes iestādē tomēr vairs nevar būt vienīgās izvēles iespējas,”* uzsver atzinuma izstrādātājs līdzziņotājs **Jean-Pierre Haber**. *“Jau pastāv arī cita veida iestādes, un tajās, kas vēl tiks veidotas, ir jācenšas atvieglot neatkarīgu dzīvi. Tāpēc to plānošanā būtu jāņem vērā cilvēku iezīmes un iespējamie viņu veselības traucējumi.”*

EESK arī aicina labāk izmantot jaunas digitālās tehnoloģijas: telemedicīnu, sensorus, elektronisko medicīnisko karti un e-veselības pacienta karti, kā arī mājās esošas automatizācijas tehnoloģijas, kas ne tikai palielinātu gados vecāko cilvēku neatkarību, bet arī paaugstinātu aprūpes efektivitāti un vairotu tās drošību. (sma)

[Eiropas pilsoniskā sabiedrība prasa politisku apņemšanos — panākt vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm](#)

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK) mudina Eiropas Savienību un dalībvalstis izvirzīt dzimumu līdztiesības jautājumu par vienu no galvenajām savas politikas prioritātēm, bažīdamās, ka nesenā negatīvā reakcija pret sieviešu tiesībām Eiropā varētu nopietni apdraudēt progresu ceļā uz vīriešu un sieviešu līdztiesību.

“Šī desmitgade izceļas ar acīmredzamu un organizētu regresu dzimumu līdztiesības un cilvēktiesību jautājumos. Daudzās jomās, tostarp attiecībā uz darba samaksu, pensijām un nodarbinātības iespējām, virzība uz vienlīdzību ir vai nu apstājusies, vai pavērsusies pretēji,” sacīja **Indre Vareikite (Indre Vareikytė)**, ziņotāja [EESK atzinumam par dzimumu līdztiesības jautājumiem](#).

“Pašreizējā tempā būs vajadzīgi vairāk nekā 100 gadi, lai sievietes Eiropā kļūtu vienlīdzīgas ar vīriešiem, un nākamo paaudžu sievietēm būs mazāk tiesību nekā šodien,” viņa piebilda.

EESK ir aicinājusi ES pastiprināt centienus un padarīt līdztiesību par atsevišķu mērķi tās nākamajās finanšu shēmās, paredzot vērienīgu, saistošu piecu gadu stratēģiju, lai efektīvi risinātu visus dzimumu līdztiesības aspektus.

EESK aicināja visas dalībvalstis, kuras vēl nav ratificējušas Stambulas konvenciju, pārskatīt savu nostāju un mudināja Komisiju nelikumīgas nauda runas definīcijai pievienot uzmākšanos tiešsaistē un sieviešu aizskaršanu.

Lai nodrošinātu vienlīdzīgu pārstāvību savās rindās, EESK aicināja Padomi pārskatīt pamatnostādnes par EESK locekļu iecelšanu un iesaka dalībvalstīm atlasīt locekļus pēc dzimumu paritātes principa. Patlaban 30 % no EESK locekļiem ir sievietes. (II)

[EESK aicina Eiropas valstu valdības atbalstīt un veicināt filantropiju](#)

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja aicina ES dalībvalstis saskaņā ar ES brīvībām un pamattiesībām veidot filantropijai labvēlīgu vidi un iesaka tām veicināt filantropiju un atzīt, ka tā liecina par sabiedrības apņemību darboties kopējo interešu labā.

Savā pirmajā atzinumā, kas veltīts filantropijai, EESK arī iesaka, ka pārrobežu filantropijas veicināšanai vajadzētu būt ES un dalībvalstu prioritātei. Komiteja tomēr norāda, ka filantropija nevar aizstāt labklājības valsti un stipras sociālās aizsardzības sistēmas, kuru pamatā ir taisnīgums nodokļu jomā un efektīva nodarbinātības politika. Gluži pretēji — tās būtu jāstiprina un jāpilnveido, tādā veidā arī uzlabojot labdarības organizāciju spēju “aizpildīt robus” un papildināt finansējumu jomās, kurās publiskā sektora atbalsts ir nepietiekams. “Pilnībā piekrītam viedoklim, ka filantropija, atbalstot kopējās vērtības un

padarot mūsu sabiedrību noturīgāku, var sniegt papildinošu un novatorisku pievienoto vērtību sociālās kohēzijas jomā,” sacīja atzinuma izstrādātājs ziņotājs Petru Sorin Dandea. Viņš uzsvēra, ka filantropijai arī turpmāk vajadzētu būt pārredzamai un ka šo pārredzamību vajadzētu veicināt ar valstu un ES īstenotiem drošības pasākumiem. Dati (un tās ir tikai konservatīvas aplēses) liecina, ka pēdējos trīsdesmit gados filantropijas attīstība Eiropā ir bijusi strauja, proti, filantropiskie ziedojumi Eiropā sasniedz vismaz 87,5 miljardus eiro gadā. (II)

[Vienotais tirgus sniedz ļoti reālu labumu Eiropas iedzīvotājiem](#)

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK), reaģējot uz Eiropas Komisijas veikto vienotā tirgus stāvokļa novērtējumu, apgalvo, ka vienotais tirgus dod lielu reālu labumu Eiropas iedzīvotājiem. Cenas ziņā pieejami lidojumi, viesabonēšanas tarifu atcelšana, plašākas darba iespējas visa kontinenta darba tirgū, patērētāju tiesības, kas nodrošina augstu aizsardzības līmeni pāri robežām. EESK uzskata, ka ar šo veiksmes stāstu var apkarot populismu, nacionālismu un protekcionismu.

EESK plenārsesijā 15. maijā tika pieņemts atzinums par Komisijas paziņojumu [“Vienotais tirgus mainīgajā pasaulē - unikāls](#)

instruments, kam vajadzīgas atjaunotas politiskas saistības, kurā sniegts pārskats par 25 vienotā tirgus darbības gadiem un minēti turpmākie uzdevumi.

EESK **atzinumā** uzsver, ka vienotais tirgus ir milzīgs sasniegums un Eiropas Savienībai jānodrošina, ka iedzīvotāji apzinās daudzus ļoti reālos labumus, kurus patērētājiem, uzņēmumu īpašniekiem un darba ņēmējiem pēdējos 25 gados sniedzis vienotais tirgus un kuri veido 8,5 % no Eiropas Savienības IKP.

Eiropas uzņēmumi vienotais tirgus pavēris iespēju izvērst un paplašināt darbību Eiropas Savienībā. Nesenie starptautiskie pūliņi nodrošināt atbilstību Vispārīgajai datu aizsardzības regulai liecina, ka tirgus ar 512 miljoniem patērētāju nodrošina Eiropai lielu ietekmi pasaules mērogā.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK) norāda, ka šo veiksmes stāstu var izmantot, lai gūtu vajadzīgo atbalstu vienotā tirgus pielāgošanai digitālā laikmeta prasībām.

Jāsaprot, ka vienotais tirgus ir arī iespēja atkārtoti apliecināt Eiropas vērtības un tiesības: *“Iedzīvotājiem vienmēr jāapzinās, cik nozīmīgas ir tādas vērtības kā brīvība, ekonomikas izaugsme, demokrātija, miers, zinātne un inovācija, politiskā stabilitāte, patērētāju tiesības un sociālās tiesības. Tās nodrošina visu dalībvalstu un iedzīvotāju progresu un labklājību,”* saka atzinuma izstrādātājs ziņotājs **Gonçalo Lobo Xavier**.

“Vienotais tirgus skar mūs visus, un tāpēc tam ir tik liela ietekme,” norāda atzinuma izstrādātājs līdzziņotājs **Juan Mendoza Castro**. *“Mums jāvēršas pret Eiropā arvien biežāk vērojamā populisma un nacionālisma draudiem, un vienotais tirgus ir viens no piemērotākajiem instrumentiem šādu apgalvojumu atspēkošanai.”*

EESK atzinumā uzmanība pievērsta arī ES konkurences politikai. Tās noteikumi, kas ierobežo valsts atbalstu un kas nepieļauj dominējoša stāvokļa jaunprātīgu izmantošanu, ir Eiropas tirgus dinamiskās attīstības pamats un dod labumu patērētājiem un uzņēmumiem. Tomēr pasaules tirgos saskaramies ar asu konkurenci ar [dažkārt valstīm piederošiem] oligopoliem vai monopoliem, tāpēc Eiropas Savienībai no saviem tirdzniecības partneriem būtu jāpieprasa savstarpības principa ievērošana un tādā veidā jāpalīdz Eiropas uzņēmumiem šajā sacensībā par tirgiem. (dm)

Mākslīgais intelekts Eiropā: nevienu nedrīkst atstāt novārtā

EESK, vērtējot Eiropas Komisijas ierosināto **“Koordinēto mākslīgā intelekta plānu”**, norāda, ka mākslīgā intelekta attīstībai Eiropā vajadzētu būt iespējami iekļaujošai. Politikas veidotājiem būtu jānodrošina, ka pilsoniskā sabiedrība gūst labumu no daudzām mākslīgā intelekta radītām priekšrocībām, un vienlaikus jāmazina draudi, piemēram, demokrātijas procesu manipulācijas iespējas.

Atzinumā par Eiropas Komisijas ierosināto “Koordinēto mākslīgā intelekta plānu” EESK uzsver, ka politikas pasākumos, kas saistīti ar mākslīgo intelektu, jāiesaista visas sabiedrības grupas, tostarp uzņēmumi, darba ņēmēji un patērētāji. Tas nozīmē, ka jānodrošina gan iespēja piekļūt datiem un infrastruktūrai, gan viegli lietojamu produktu pieejamība un

piekļuve zināšanām un prasmēm.

Būtu jāveic īpaši pasākumi, lai uzlabotu sieviešu prasmes mākslīgā intelekta jomā un mudinātu viņas uzņemties ar mākslīgo intelektu saistītu darbu un uzdevumus. Tā ir ziņotājas ierosme, jo informācija liecina, ka visās ES valstīs IKT nozarē nodarbināto sieviešu skaits ir daudz mazāks nekā nodarbināto vīriešu skaits ([Eurostat dati](#): 2018. gadā no 8,9 miljoniem nodarbināto tikai 1,5 miljoni bija sievietes).

Dalībvalstu izglītības sistēmas ir jāpārveido, lai varētu Eiropas jauniešus sagatavot tādai pasaulei, kurā plaši izplatīts ir mākslīgais intelekts. Visu izglītības iestāžu mācību programmas ir jāreformē, lai varētu nodrošināt stipru pamatu dabaszinātnēm, tehnoloģijām, inženierzinātnēm un matemātikai, kā arī kritiskai domāšanai. Ar šādām reformām varēs apmierināt prasmju pieprasījumu Eiropā, kur 2018. gadā, kā liecina [Komisijas dati](#), vakanti bija 600 000 digitālo ekspertu darbvietu.

Vienlaikus mūsdienu darba ņēmējiem, kas varētu zaudēt darbu, būs visu mūžu un pastāvīgi jāizglītojas, lai pilnveidotu savas prasmes vai apgūtu jauniem uzdevumiem vajadzīgās prasmes, jo mākslīgā intelekta ietekmē darbvietas neizzudīs pavisam, bet mainīsies darba saturs.

EESK uzskata, ka ieguldījumiem izglītībā un apmācībā jābūt nozīmīgai nacionālo mākslīgā intelekta stratēģiju daļai un ka Eiropas Savienībai jāpalielina finansējums reformu atbalstam.

EESK ierosina: lai nodrošinātu, ka visa sabiedrība gūst labumu no daudzām mākslīgā intelekta radītām priekšrocībām, Eiropas Savienībai būtu ieteicams izmatot tādu pieeju kā ilgtspējīgas attīstības trīsvirzienu satvars: *“Ja mākslīgais intelekts saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības principiem nodrošinās ekonomisko uzplaukumu, sociālo labklājību un veselību un labvēlīgi ietekmēs vidi, varēsīm uzskatīt, ka tas ir lietderīgs, un mazināt plaši izplatītās bažas par to,”* saka atzinuma izstrādātāja ziņotāja **Kylä-Harukka-Ruonala**. (dm)

Grupu jaunumi

Darba ņēmēju viedokļa paušana nākamajā Eiropas Parlamentā

Sagatavojusi EESK Darba ņēmēju grupa

“Darba ņēmēju viedoklim skaidri jāizskan ne tikai Eiropas Parlamentā, bet arī Komisijā,” sacīja Darba ņēmēju grupas priekšsēdētājs Oliver Röpke. Tāpēc EESK Darba ņēmēju grupa 2019. gada 22. maijā līdztekus Eiropas Arodbiedrību konfederācijas kongresam rīkoja pasākumu, lai apspriestu, kā nodrošināt, ka nākamajos piecos gados darba ņēmēju tiesības ir nozīmīgs jautājums jaunā Eiropas Parlamenta politiskā darba kārtībā.

Pasākuma dalībnieki apsprieda problēmas, ar kurām saskaras arodbiedrības, un to, kā arodbiedrības reaģēs uz prognozētajiem

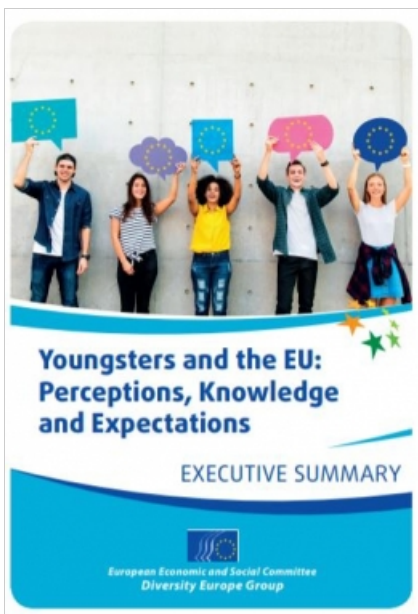
Visentini.

Eiropas Savienībai ir jābūt sociālam projektam, kas uzlabo visu iedzīvotāju darba un dzīves apstākļus un mazina nevienlīdzību. Tāpēc ir vajadzīgi taisnīgi un progresīvi nodokļi, jāstiprina Eiropas sociālais pīlārs, kopīgi jānosaka obligāti sociālie standarti un jāpanāk pareiza darba tiesību normu ievērošana. (mg)

panākumiem, ko gūs labējas populistu partijas. "Mums jāatgūst darba ņēmēju uzticība, jo nacionālisti un ekstrēmisti, cenšoties gūt atbalstu, vienmēr mēģinās izmantot cilvēku izmisumu," piebilda **Gabriele Bischoff**.

Debašu dalībnieki — **Eiropas Arodbiedrību konfederācijas ģenerālsēkretārs Luca Visentini**, **EP deputāte no Austrijas Evelyn Regner** un **divi EP deputāta kandidāti Gaby Bischoff** un **Nicolas Schmit** — bija vienprātīgi, ka jāatgūst vēlētāju uzticība un ka politiķiem būtu jāatspēko antieuropeisku populistu retoriku. "Vēlētāji nekļuva par rasistiem vienā mirklī, cilvēki ir vilušies un izmisuši, un viņu smagie dzīves apstākļi ir labvēlīga augsne nacionālistiem, kuri piedāvā vienkāršus risinājumus," teica **Luca**

[Grupa "Daudzveidība Eiropā" nāk klajā ar kopsavilkumu pētījumam par jauniešiem un ES](#)

EESK grupa "Daudzveidība Eiropā"

Pētījuma "Jaunieši un ES – uzskati, zināšanas un vēlmes" kopsavilkuma galvenie elementi tika prezentēti Eiropas Komisijas Charlemagne ēkas preses telpā 15. maijā.

Šā pētījuma mērķis ir veikt salīdzinājumu starp to jauniešu attieksmi, kuri mācās Eiropas skolās, kas atrodas Briselē, un skolās, kas darbojas valsts izglītības sistēmās Francijā, Vācijā, Itālijā, Zviedrijā un Rumānijā. Cik šie jaunieši zina par ES un kur viņi to ir mācījušies? Ko viņi domā par ES un kā, pēc viņu domām, ES var ietekmēt vai ietekmēs viņu dzīvi? Vai pastāv izteiktas atšķirības starp dalībvalstīm, un vai studentiem Eiropas skolās ir būtiski atšķirīga attieksme?

Runājot par pētījumu, Arno Metzler, EESK grupas "Daudzveidība Eiropā" priekšsēdētājs, teica: "Ir būtiski veidot **jaunu Eiropas pilsoniskumu kā līdzekli, lai mīļdarbotos ar cilvēkiem un viņus bagātinātu**. Mums būtu jāizstrādā **jauni izglītības instrumenti** attiecībā uz ES, piemēram, izveidojot **Eiropas mācīšanās platformu** vai ieviešot skolās īpašu mācību priekšmetu, lai skaidrotu, kāds ir ES iestāžu ikdienas darbs. Mēs vēlamies padarīt Eiropas kopienu aktīvāku. **PSO un iedzīvotājiem būtu jākomunicē par Eiropas ideju un mērķiem. Mums ir jāpievēršas mūsu jaunajām paaudzēm un viņās jāieklausās gan valstu, gan Eiropas līmenī.**" (ih)

[Komisijas priekšsēdētāja vietnieka un Darba devēju grupas debates par turpmākajām politikas prioritātēm](#)

EESK Darba devēju grupa

Ieguldījumi Eiropas Savienībā, problēmas, ar kurām pašlaik saskaras Eiropas Savienība, un Eiropas Komisijas un Eiropas Parlamenta iespējamās prioritātes nākamajā pilnvaru periodā — tie bija svarīgākie jautājumi, kas tika apspriesti Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vietnieka Jyrki Katainen un Darba devēju grupas debatēs, kuras notika 2019. gada 15. maijā rīkotajā grupas sanāksmē.

Darba devēju grupas priekšsēdētājs Jacek Krawczyk sveica Katainen kungu un pateicās viņam par drosmīgajiem un aktīvajiem pūliņiem aizstāvēt tiesiskumu un pamattiesības Eiropas Savienībā. Jacek Krawczyk arī augstu novērtēja viņu iepriekšējo tikšanos Eiropas Komisijā, kur Darba devēju grupas priekšsēdētājs nodeva Katainen kungam [grupas](#)

[pieņemto deklarāciju pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām.](#)

Grupas priekšsēdētāja vietniece Tellervo Kylä-Harukka-Ruonala norādīja, ka darba devēji ļoti apņēmīgi atbalsta virzību uz ilgtspējīgu attīstību, kas ir politikas joma, kurā aktīvi darbojas Jyrki Katainen. Viņa piebilda, ka joprojām pienācīgi netiek atzīta uzņēmumu un ekonomikas izaugsmes nozīme centienos nodrošināt ilgtspējīgu attīstību.

Runājot par Eiropas Komisijas pilnvaru periodu, kas drīz beigsies, Jyrki Katainen uzsvēra, ka izdevies nodrošināt ciešāku integrāciju tādās jomās kā kapitāla tirgu savienība, enerģētiskās savienība un digitālais vienotais tirgus. Viņš atzina, ka globālo konkurentu mestais ārējais izaicinājums Eiropas Savienībai pašlaik ir daudz lielāks nekā pirms dažiem gadiem. Dažas valstis turklāt vēlētos panākt Eiropas Savienības vājināšanu un sadrumstalotību. "Tāpēc mums ir jāaizstāv gan Eiropas ekonomiskās intereses, gan Eiropas vērtības," sacīja Jyrki Katainen. (LJ)

Drīzumā EESK / kultūras pasākumi

[Starts virzībai uz tīru mobilitāti](#)

2019. gada 3. jūlijā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejā viesosies žurnālists un grāmatas “A bike against Nazi barbarism, the incredible destiny of the champion Gino Bartali” autors Alberto Toscano, kas piedalīsies debatēs par tīru mobilitāti. Slavenais itāļu ritenbraucējs Gino Bartali bija Mussolini režīma lepnums un īpašs cilvēks, kas, rīkojoties neuzkrītoši, paveica varoņdarbu, proti, holokausta laikā izglāba simtiem Itālijas ebreju. EESK Transporta, enerģētikas, infrastruktūras un informācijas sabiedrības specializētā nodaļa (TEN) rīko šo sanāksmi saistībā ar 2019. gada ritenbrauciena “Tour de France” startu (“Grand Départ”), kas 2019. gada 7. jūlijā notiks Briselē. Sanāksmes uzmanības centrā būs ne tikai sports un vidi saudzējošs transporta veids, bet arī cilvēciskās vērtības.

Tikšanās ar autoru notiks pirms debatēm par tīru mobilitāti. Pēc TEN specializētās nodaļas priekšsēdētāja Pierre Jean Coulon domām, ir svarīgi panākt, ka cilvēki maina savus ieradumus — pāriet no individuāliem uz kolektīviem transporta veidiem (sabiedriskais transports, automobiļu koplietošana utt.) — un ka politikas veidotāji atvieglo šo pāreju (piemēram, padarot to cenas ziņā pieejamāku). Debatēs piedalīsies gan EESK locekļi, gan arī Parīzes un Briseles pašvaldību un Eiropas Komisijas un Eiropas Parlamenta pārstāvji. (ab)

Mākslas izstāde “Postindustriālās sabiedrības: māksla un vērtību krīze”

EESK telpās notiks mākslas izstāde “**Postindustriālās sabiedrības: māksla un vērtību krīze**”, kurā būs skatāmi spāņu mākslinieka Jesus Montoia Oribe darbi. Izstāde tiek organizēta, lai uzsvērtu EESK darbu rūpniecības pārmaiņu jomā, un tādēļ tā tiek veidota **partnerībā ar Rūpniecības pārmaiņu konsultatīvo komisiju (CCMI)**. Izstāde būs aplūkojama EESK telpās no 3. jūnija līdz 30. jūnijam, un **atklāšanas pasākums** ir plānots **2019. gada 3. jūnijā sasaistē ar CCMI sanāksmi**.

Plašāka informācija: <https://www.eesc.europa.eu/en/agenda/our-events/events/post-industrial-societies-art-crisis-values> (cc)

Padomē notiks EESK izstāde “ES runā Tavā valodā”

ES Padome savās telpās rīkos izstādi “ES runā Tavā valodā”, kas pirmo reizi 2018. gada septembrī bija aplūkojama EESK, atzīmējot 60. gadadienu, kopš pieņemts pirmais tiesību akts par daudzvalodības nostiprināšanu Eiropas Savienībā.

Izstādi “ES runā Tavā valodā” veidojusi EESK, un tā tika atklāta 2018. gada septembrī par godu 60. gadadienai, kopš stājās spēkā Regula Nr. 1/1958.

Celojošā izstāde “ES runā Tavā valodā” tiek rādīta piekto reizi. Tā uzskatāmi parāda tulkošanas īpaši svarīgo lomu tādu virsmērķu kā daudzveidība, vienlīdzīgas iespējas un demokrātiska leģitimitācija nodrošināšanā. Izstādes sagatavošanā nozīmīgu ieguldījumu sniedzis EESK un Reģionu komitejas kopīgais tulkošanas dienests, tā ir veltījums daudzvalodu Eiropai un sniedz atskatu laikā līdz 1958. gadam, gan uzsverot pirmā tiesību akta vēsturisko nozīmi, gan atspoguļojot mūsdienīgu pieeju šā akta simboliskajai būtībai.

“ES runā Tavā valodā”, ES Padome, (Valodu bibliotēka, LEX ēka) no 5. jūnija līdz 31. oktobrim. (cc)

Redakcija:

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Šā izdevuma līdzautori:

Agata Berdys (ab)
Cecile Carer (cc)
Chrysanthi Kokkini (ck)
Daniela Marangoni (dm)
David Gippini Fournier (dgf)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Isabelle Henin (ih)
Jasmin Kloetzing (jk)
Laura Lui (ll)
Laura Serassio (ls) CoR
Leszek Jarosz (lj)
Margarida Gavanoas (mg)
Silvia M. Aumair (sma)

Koordinatoros:

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Adrese:

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu
komiteja
Jacques Delors ēka, Rue Belliard 99,
B-1040,
Bruxelles, Belgique
Tālr. (+32 2) 546 94 76
E-pasts: eescinfo@eesc.europa.eu

“EESK Info” iznāk deviņas reizes gadā
EESK plenārsesiju laikā. “EESK Info” ir
pieejams 23 valodās.

“EESK Info” nav oficiāla atskaite par
EESK darbību. Oficiālās atskaites tiek
publicētas Eiropas

Savienības Oficiālajā Vēstnesī vai
citos Komitejas izdevumos.

Pārpublicēšana ir atļauta ar atsauci
uz “EESK Info” (saite ir nosūtāma
redaktoram).